เรื่อง เครือพูเงิน

The Office Of Academic Resource Information Technology

รายละเอียด

เครือพูเงิน ชื่อวิทยาศาสตร์ Argyreia mollis (Burm. f.) Choisy จัดอยู่ในวงศ์ผักบุ้ง (CONVOLVULACEAE) **สมุนไพรเครือพูเงิน** มีชื่อท้องถิ่นอื่นว่า **ย่านตาน** (สงขลา) ส่วนปราจีนบุรีเรียก **"เครือพูเงิน"**

ลักษณะของเครือพูเงิน

ต้นเครือพูเงิน จัดเป็นพรรณไม้เถาวัลย์เนื้อแข็ง ไม่มีมือเกาะ มีความยาวได้ประมาณ 10 เมตร ส่วนของลำต้นยังอ่อนอยู่จะมีขนยาวและราบขึ้นหนาแน่น โดยขนจะเป็นสีขาวหรือสีน้ำตาลปนเหลืองอ่อน ๆ หรือบางทีจะมีคราบสีขาว ๆ ติดอยู่ด้วย ส่วนเปลือกลำต้นจะเป็นสีเทาแกมขาว พรรณไม้ชนิดนี้ขยายพันธุ์โดยใช้เมล็ด มักพบขึ้นตามป่ารุ่น ป่าละเมาะ ป่าเบญจพรรณ และตามสองข้างทางทั่วไป ที่ความสูงจากระดับน้ำทะเลจนถึง 1,500 เมตร

ใบเครือพูเงิน ใบเป็นใบเดี่ยว ออกเรียงสลับ ลักษณะของใบเป็นรูปรี รูปขอบขนานแคบ ๆ รูปหัวใจ หรือบางครั้งมีลักษณะเป็นรูปไข่หรือรูปหอก ปลายใบแหลมหรือมนและติ่งเล็กแหลม ส่วนขอบใบเรียบ ใบมีขนาดกว้าง

ประมาณ 1.5-7 เซนติเมตร และยาวประมาณ 4-15 เซนติเมตร ผิวใบด้านบนมีขนราบขึ้นหนาแน่นหรือขึ้นกระจายหรือเกลี้ยง แต่ตรงเส้นมักจะเกลี้ยงไม่มีขน ส่วนผิวใบด้านล่างจะมีขนนุ่มคล้ายเส้นไหมสีเงินหรือสีน้ำตาลปนเหลืองอ่อน ๆ ขึ้นหนาแน่น ก้านใบกลม ยาวประมาณ 1-6 เซนติเมตร และมีขนยาวราบ

ดอกเครือพูเงิน ออกดอกเป็นช่อตามซอกใบ ก้านช่อดอกยาวได้ประมาณ 0.5-4.5 เซนติเมตร และมีขนดอกจะมีตั้งแต่ 1-5 ดอก จะหาได้ยากถ้ามีมากกว่านี้ ก้านดอกนั้นยาวประมาณ 0.5-1.5 เซนติเมตร จะมีขนและเป็นสัน ใบประดับมีลักษณะเป็นรูปขอบขนานแกมรูปไข่กลับ ปลายมน ยาวประมาณ 0.8-1 เซนติเมตร กลีบดอกทั้งหมดตรงด้านนอกจะมีขนยาวคล้ายเส้นไหม ส่วนด้านในกลีบดอกจะเกลี้ยงไม่มีขน เมื่อเป็นผลจะขยายใหญ่ขึ้น โดยด้านในจะเป็นสีแดงหรือสีม่วง กลีบดอกเชื่อมติดกันเป็นรูปกรวยหรือรูประฆัง จะเป็นสีม่วงอ่อนหรือสีชมพู ส่วนตรงโคนกลีบดอกจะเป็นสีขาว จะหาได้ยากที่เป็นสีขาวทั้งหมด ตรงปลายเป็นจักแฉะๆ ที่ตรงกลางกลีบแต่กลีบจะมีขนยาวและราบ ดอกมีเกสรเพศผู้และเกสรเพศเมีย โดยจะมีลักษณะสั้นกว่ากลีบดอกเล็กน้อย ก้านเกสรเพศผู้จะมีขนปุกปุยบริเวณโคน ส่วนรังไข่มีลักษณะเกลี้ยง และมีอยู่ 4 ช่อง

ผลเครือพูเงิน ผลเป็นแบบแคปซูล มีลักษณะกลมโต มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 0.8-1 เซนติเมตร ผลเป็นสีแดงหรือสีแดงอมส้ม ภายในผลมีเมล็ดประมาณ 4 เมล็ด หรืออาจน้อยกว่านี้ เมล็ดเป็นสีดำและมีความยาวได้ประมาณ 5 มิลลิเมตร

สรรพคุณของเครือพูเงิน

1. ทั้งต้นนำมาคั้นเอาน้ำใช้ทำเป็นยาหยอดตารักษาอาการอักเสบ (ทั้งต้น)
2. รากใช้ต้มกับน้ำดื่มเป็นยาแก้ไอ แก้หอบ (ราก)
3. ใบใช้เป็นยาพอกรักษาฝี (ใบ)
4. ใบใช้เป็นส่วนประกอบในยาคุ้มกันและยาบำบัด (ใบ)
5. รากใช้ต้มกับน้ำดื่มเป็นยาบำรุงน้ำนมของสตรี (ราก)

คำสำคัญ : เครือพูเงิน

ที่มา : https://medthai.com/

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2020-05-25

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=1584&code_db=610010&code_type=01

The Office Of Academic Resource Information And Technology